

Pracovní poznámky k Anaximenovým zlomkům

B 1

Diels-Kranz to sice značí jako B, ale není to citát, nýbrž referát, jak už to dost často bývá.

... při proměnách látky. - Slovo látka (*hylé*) sem dal Plútarchův pramen; je to aristotelský výklad Anaximenova vzduchu (*aér*) nebo vanutí (*pneuma*).

Závěrečný Plútarchův výklad (podle Aristotela) Anaximenova omylu je zcela v duchu novověké fyziky - na rozdíl od Anaximenova obrazu, který je s termodynamickou teorií v roztomilém konfliktu.

B 2

Aetios referuje Anaximena podle aristotelika Theofrasta.

Počátek jsoucích věcí - teprve až Aristotelovy a starosti.

Je jím **vzduch**, aér - možná v textu mělo být pneuma: **vanutí**, jak ve smyslu větru, tak dechu.

Citát je nejspíš pravý pokud jde o symetrie: **duše** a vanutí (dechu, větru) - větru (vanutí) a celku veškerenstva (asi ještě nepojmenovanému jako kosmos, to je tady nejspíš anachronismus Aetiův).

Klíčové slovo je **objímá, periechei**, viz Anaximandros A 11, A 15, A 16/2.

Možná je pravdivé (patrně Theofrastovo) svědectví, že Anaximenés užívá slova aér a pneuma synonymicky.

Závěr je theofrastovský absurdní komentář ve stylu autorských práv příčin na svět.

(Aristotelici si nejspíš nic neumí představit jinak než jako výrobek plánovité technologie - a každý, kdo vnímá cokoliv jako nevymyšlené a nevyrobené, se "mýlí".)

B 2a

= Anaximenés A 15 /2

B 3

Pozdní a pochybný zlomek. Přesto možná pozdní terminologií a prostřednictvím duchovenského odporu k tělesnosti přece jenom dobře postihuje roli vzduchu nebo pneumatu u Anaximena:

vznik bytostí výronem, souvislost s osudovou mocí, bezmeznost, nevyčerpatelnost.

A 1

A 2

A 3

A 4

A 5

Tři Simplikiovy referáty na základě Theofrasta, nástupce Aristotelova:

A 5 /1

Popření neurčitosti vzduchu je problém aristotelské tradice, ne Anaximena - viz A 7.

A 5 /2

A 5 /3

A 6

Čteme: **je sice bezmezný co do velikosti** (τόν μὲν μετῆθαι ἀπειρόν) podle Zellerovy konjektury.

Viz Anaxagorás, Archelaos, stoici.

A 7

Nejobsáhlejší zachovaný referát.

A 8

A 9

A 10

A 11

A 12

A 13

A 14

A 14a

A 15

Zvláště mechanomorfní pneumatický výklad chodu kosmu.

A 16

A 17

A 18

A 19

A 20

A 21

A 22

A 23

Fr. 6 Mansfeld

Turba philosophorum je arabský alchymický spis z doby kolem roku 900, zachovaný ve středověkém latinském překladu. Na rozdíl od většiny ostatních arabských referátů o předsofisticích je považován za věrohodný.

Souvislost Anaximénés – Anaximandros.

Zhušťování a zředování vzduchu je spojeno s astronomickým cyklem, s (denním a) ročním chodem Slunce.